

Af Neil Bartlett efter Charles Dickens' roman

Odense
Teater

OLIVER TWIST

UNDERVISNINGSMATERIALE 2
2017/2018

INDHOLD

1. INDLEDNING	4
2. SCENOGRAFI OG KOSTUMER	5
3. INSTRUKTØRENS ARBEJDE	9
4. SKUESPILLERENS ARBEJDE	10
5. LÆRINGSMÅL <i>KROP OG DRAMA</i>	11
6. <i>KROP OG DRAMA</i> WORKSHOP	13
7. TABLEAUER FRA OLIVER TWIST	17
8. UDDRAG FRA STYKKET	19
9. UDDRAG FRA STYKKET - PÅ ENGELSK	23
10. DRAMATIKER NEIL BARTLETT	27
11. PRAKTISK GUIDE	28
12. SKOLER OG GYMNASIER I ODENSE TEATER	29

UNDERVISNINGSMATERIALET ER PRODUCERET AF

LISE SOFIE HOUE (Odense Teater)

MORTEN KJÆRGAARD (Odense Teater)

LINE HEDE SIMONSEN (Odense Teater)

Fotos fra forestillingen **EMILIA THERESE**
Kostumetegninger **CATIA HAUBERG ENGEL**

Odense Teaters Skolekontakt består af lærerrepræsentanter for forskellige områder indenfor skoler og gymnasiale uddannelser. Skolekontakten vejleder Odense Teater i arbejdet med skoler, uddannelsesinstitutioner og unge i teatret.

OLIVER TWIST

Efter roman af
CHARLES DICKENS

Sceneversion
NEIL BARTLETT

Iscenesættelse
MADELEINE RØN JUUL

Scenografi og kostumer
CATIA HAUBERG ENGEL

Komponist og kapelmester
HAL PARFITT-MURRAY

Oversættelse
JESPER KJÆR

Teaterforlag **NORDISKA APS - KØBENHAVN**

Varighed ca. **2 TIMER OG 15 MINUTTER INKL. PAUSE**

Musikere
**HAL PARFITT-MURRAY/DITTE FROMSEIER
HOCKINGS** Violin, Bratsch, Tenorbanjo

MAREN HALLBERG LARSEN Concertina,
Harmonika

VILLADS HOFFMANN Cittern, Tenorbanjo, Bratsch

Oliver Twist **KRISTOFFER HELMUTH**

John Dawkins "Dodger" **YOUSSEF WAYNE
HVIDTFELDT**

Toby Crackit/Charlotte m.fl. **KATRINE BÆK
SØRENSEN**

Charley Bates/Dommer Fang/en læge m.fl.
NICOLAI JANDORF

Tom Chitling/Noah Claypole/Tjener hos Brownlow
m.fl. **JOAKIM SKOVGAARD**

Rose Brownlow/Olivers døende mor m.fl. **METTE
KJELDGAARD JENSEN**

Bill Sikes/Mrs. Sowerberry m.fl. **MIKKEL BAY
MORTENSEN**

Nancy/Sidste øjeblikks vidne m.fl. **CECILIE
GERBERG**

Fagin m.fl. **PETER GILSFORT**

Mr. Bumble/Politimand/Frue på gaden m.fl. **CLAUS
RIIS ØSTERGAARD**

Mrs. Corney/Mr. Sowerberry/Mr. Grimwig m.fl.
HANNE HEDELUND

Mr. Brownlow m.fl. **KURT DREYER**

PRAKTISK INFO

STORE SCENE

Spiller som skoleforestilling fra 13. november til 6. december 2017. Der spilles kl. 10.00 med enkelte forestillinger kl. 13.15. Der er mulighed for at åbne flere forestillinger.

Spiller som aftenforestilling 9. november 2017 - 6. januar 2018

SKOLEPRIS

Pris for skoler i dagtimerne og aftenforestillinger mandag - onsdag **80 kr.**

BILLETTER

Billetter til skoleforestillinger bestilles ved at udfylde formular på www.odenseteater.dk/skoler

Billetter til skolepris til aftenforestillingerne bestilles ved at skrive til odenseteater@billetten.dk

1.

INDLEDNING

Dette er 2. del af undervisningsmaterialet til OLIVER TWIST. 1. del kan du finde på siden med undervisningsmateriale.

Dette materiale er tiltænkt lærere, som gerne vil arbejde med læringsmålene *Krop og drama* i danskundervisningen, og til de, som gerne vil bag om forestillingens tilblivelse.

I materialet finder du letlæselige afsnit om forestillingens scenografi, om instruktørens arbejde og skuespillernes arbejde. Der er billeder og videoer du kan anvende i din undervisning samt en miniworkshop med dramaøvelser der knytter sig specifikt til forestillingen. Workshoppen er tilpasset lærings- og vidensmålene for *Krop og drama* i danskundervisningen med særlig vægt på fase 1. Øvelserne kan som udgangspunkt laves af både indskoling, mellemtrin og udskoling. For udskoling vil det være relevant at bruge punkterne "Udvidelse af øvelsen."

Vi håber, at du vil få glæde af materialet og forestillingen. Hvis der er noget, du mangler, eller er i tvivl om i forbindelse med din forberedelse, er du velkommen til at kontakte skolekoordinator Line Simonsen på line@odenseteater.dk

God fornøjelse med OLIVER TWIST

2.

SCENOGRAFI OG KOSTUMER

Det er scenograf Catia Hauberg Engel, som har skabt scenografien og kostumerne til OLIVER TWIST. Det vil sige at hun, i samarbejde med instruktør Madeleine Røn Juul, hun fundet frem til, hvordan universet til forestillingen skal se ud.

Scenografi er det ord man bruger om de scenebilleder der bliver skabt til en forestilling, og det rum den foregår i. Til OLIVER TWIST består scenografien i store træk af forskellige løse møbler og nogle store arkitektoniske murstykker, som kan køres og drejes rundt på drejescenen. Disse murstykker, komponeres i forskellige billedkompositioner, og skaber på den måde alle de steder, som forestillingen foregår i: Londons gader, Fagins hule, Mr. Brownlows fine stuer med meget mere.

Catia Hauberg Engel: "Samtidig skaber brugen af drejescenen og elementerne en følelse af noget labyrintisk og uoverskueligt. Oliver Twist er en lille dreng, der for første gang kommer til byen og det må virke ret overvældende for ham. Og så er scenografien også med til at fortælle historien om at Oliver er på flugt. Alt er flygtigt, ukendt og lidt farligt. Derudover har vi arbejdet med et ekstra lag, et fortællerlag. Vi har gjort noget ud af, at det er en gruppe af skuespillere, der sammen fortæller historien fra bogen om *Oliver Twist*. Bogen er med på scenen og nogle af kapitlernes titler projiceres ind på scenebillederne. Skuespillerne starter uden for fiktionen, og bevæger sig langsomt ind i den, ligesom de til slut kravler ud af den igen."

"Til at begynde med talte vi om at flytte forestillingen op til nutiden. Der findes jo stadig masser af fattige, hjemløse gadebørn, der lever under kummerlige forhold rundt om i verden. Det er stadig bandeproblematikker, børneprostitution, vold og kriminalitet.

Vi endte dog alligevel med at lade os inspirere af en tid, der ligger et eller andet sted i nærheden af 1830'ernes London som Charles Dickens oprindeligt

lod historien foregå i. Vi tænker, at publikum i dag sagtens kan relatere til den tid, og vi blev selv sugt ind i Dickens 1800-tals univers, i al dens groteske, hårde og mystiske mørke."

"Men det at vi startede ud med at tænke, at forestillingen kunne have foregået i dag, betød at vi også hentede inspiration i nutidige udsatte og fattige børn etc. da vi skulle opfinde Olivers verden. Blandt andet så vi på børnetegninger, tegnet af ukendte hjemløse børn på flugt. Vi faldt over en tegning tegnet af en ukendt forældreløs pige, som har tegnet den mor hun har mistet og savner. Man kan sige at forestillingen hjerte bløder for og er dedikeret til alle de hjemløse, udsatte, ensomme børn og unge, der i dag lever i verden."

"Oliver er et rigtigt mælkebøttebarn, der klarer alt den modgang han møder. Han er god til at skabe sin egen verden og holde fast i sig selv. Han registrerer og reflekterer over den verden han er sat i, og på en stille måde, finder han sig selv, midt i alt det mørke han er i. På trods af alverdens modgang og de dårligste odds klarer han sig. Det gør han bl.a. fordi han følelsesmæssigt er i stand til at sanse, at dem omkring ham handler ud fra deres egne vilkår, og at de selv har en masse hårde problematikker i deres liv."

Kostumer

Kostumerne til forestillingen bliver syet af skræddersalen. På skræddersalen er der ansat 8 skræddere, som i samarbejde med scenografen finder ud af, hvordan kostumerne skal se ud. Scenografen tegner nogle kostumetegninger, som viser hvad hendes idé med kostumerne er, og så arbejder skrædderne og hun sammen om at finde det endelige udtryk på kostumerne. Til denne forestilling har skrædderne og scenografen fundet meget af tøjet til forestillingen på kostumeloftet, hvor skrædderne opbevarer kostumer fra tidligere forestillinger. Disse dele er nøje udvalgt på grund af den sjæl de

indeholder, og er så blevet syet om, og mikset på helt nye måder for at skabe nye unikke karakterer, ligesom andet er blevet syet helt fra bunden.

Prøv at kigge på de næste siders udvalg af kostumetegninger og se på de forskellige fotos med de endelige kostumer. Kan du genkende dem? Hvordan ligner de og hvordan er de blevet anderledes?

Kostumetegningerne vises med venlig tilladelse af Catia Hauberg Engel.

3.

INSTRUKTØRENS ARBEJDE

Det er instruktør Madeleine Røn Juul, som iscenesætter OLIVER TWIST. Hvis man tænker på forestillingen som et skib, er det instruktøren, der er kaptajnen. Hun sætter den kunstneriske kurs og styrer forestillingen sikkert i havn. Selvfølgelig sker det hele i tæt samarbejde med skuespillere, scenograf, lys og lyd og alle andre på forestillingen.

Selvom Madeleine Røn Juul er en erfaren instruktør, så starter alle instruktører på en måde forfra, når de, sammen med skuespillerne, skal finde ud af hvordan hver enkelt scene og hver enkelt replik skal siges. Det kræver meget tid og særligt at man har fantasi og mod til at prøve mange forskellige ting af. Der er ikke kun én måde at sige en replik på, én måde at gå hen over scenen på eller én måde at fortælle en historie på. Man kan sige at der er ligeså mange forskellige måder at sige replikker på, som der er folk med i forestillingen – faktisk flere.

Opgaven er, at få samlet alle de gode ideer, så de tilsammen udgør den fortælling, man gerne vil fortælle. Det er derfor også en vigtig samarbejdsøvelse at lave teater. Tænk bare på de gange, du selv har været i en gruppe, hvor man skal blive enige. Det kræver, at man lytter godt til hinanden og at man hele tiden gør sig umage for at nå frem til det bedste resultat eller løsning. Når en forestilling bliver til, er det instruktøren der i sidste ende tager ansvaret for beslutningerne. Fordi det er hende, som kan se det hele ude fra, og derved kan se, hvad det der laves på scenen betyder ude hos publikum.

Vi har filmet to videoer, der kan give dig en idé om, hvordan instruktørens arbejde og samarbejde med holdet foregår. Du kan se dem her:

[Video 1](#)

https://www.youtube.com/watch?v=kv4QTU8bHow&feature=em-upload_owner

[Video 2](#)

https://www.youtube.com/watch?v=35Rr7R-ZTOc&feature=em-upload_owner

4.

SKUESPILLERENS ARBEJDE

Som skuespiller har man et ganske særligt redskab. En skuespiller laver ikke rekvisitter, som er ting, der kan bruges på scenen. En skuespiller laver heller ikke de kostumer, de skal have på. En skuespillers redskab er skuespillerens egen krop og stemme og ikke mindst, forestillingsevne.

Som skuespiller bruger man meget tid på at tænke og tale om den person, man skal spille på scenen. Hvilken slags person er det? Hvordan går han/hun? Hvordan taler han/hun? Hvordan ville denne person reagere, hvis han/hun blev fx skældt ud, eller selv blev rigtig vred?

Når man har tænkt på forskellige måder denne person kunne reagere på, så prøver man. Det er derfor hele perioden op til den dag publikum kommer ind og ser forestillingen hedder en prøveperiode. Her skal man prøve alle mulige forskellige ting af. Det kan være forskellige følelser, man arbejder med, sat sammen med hvordan skuespilleren bruger sine hænder, eller en bestemt blikretning. For når publikum sidder i salen, lytter de ikke kun til det, som bliver sagt. De ser også hvad kroppen gør – og aflæser skuespillerens kropssprog. Det er sådan, publikum får fortalt historien.

En anden vigtig ting for en skuespiller er, at være koncentreret og være til stede. Med til stede mener man, at man ikke tænker på eller laver andre ting imens man spiller en forestilling. For på teatret foregår det hele nu og her – teatret er en live kunstart. Publikum kan ikke lige sætte forestillingen på pause, hvis man skal ud at tisse, eller spole tilbage hvis der er noget man gerne vil se igen. På samme måde kan en skuespiller heller ikke stoppe op, og lave scenen én gang til hvis han eller hun glemmer sin replik eller ikke længere kan huske hvilken handling kroppen skal lave. Så det gælder om at være koncentreret og gøre sig umage.

Prøv selv at arbejde som skuespiller

I afsnit 6 kan du og dine elever selv prøve arbejdet som skuespiller ved at følge opgaverne i workshoppen.

5.

LÆRINGSMÅL KROP OG DRAMA

LÆRINGS- OG VIDENSMÅL Krop og drama (3. - 4. klasse)

Eleverne skal lære, hvordan deres egen og andres stemmeføring og krop kommunikerer samtidig med det mundtlige udsagn.

Undervisningen skal give eleverne mulighed for at eksperimentere med kropssproget med henblik på både at opnå større bevidsthed om egen fremtrædelsesform og blive mere sikker i at aflæse andres signaler.

Dramatisering af tekster kan understøtte dette samtidig med, at det understøtter elevernes tolkning af teksterne.

Fase 1

Færdighedsmål

Eleven kan forstå eget og andres kropssprog

Vidensmål

Eleven har viden om stemmens og kroppens virkemidler og kropssprog

Fase 2

Færdighedsmål

Eleven kan dramatisere tekster og temaer sammen med andre

Vidensmål

Eleven har viden om rum, figur og forløb

LÆRINGS- OG VIDENSMÅL Krop og drama (5. - 6. klasse)

Eleverne skal lære at beherske oplæsningens kropslige og retoriske muligheder.

Undervisningen skal give eleverne mulighed for at arbejde med teater og drama og derigennem få erfaringer med at skabe en fælles fortælling på baggrund af eget eller andres manuskript, koreografi og scenografi.

Fase 1

Færdighedsmål

Eleven kan bruge kropssprog og stemme i oplæsning og mundtlig fremlæggelse

Vidensmål

Eleven har viden om talerens virkemidler

Fase 2

Færdighedsmål

Eleven kan skabe fælles fortællinger sammen med andre

Vidensmål

Eleven har viden om improvisation, manuskript, koreografi og scenografi

LÆRINGS- OG VIDENSMÅL Krop og drama (7. - 9. klasse)

Eleverne skal lære bevidst at anvende kropssprog og stemmeføring i forhold til den givne situation, og de skal kunne analysere eget og andres kropssprog i kontekst.

Undervisningen skal tilrettelægges, så eleverne bevidstgøres om, hvordan kropssproget udsender forskellige signaler og dermed udtrykker identitet.

Fase 1

Færdighedsmål

Eleven kan bruge kroppen som udtryk

Vidensmål

Eleven har viden om krop og identitet

Fase 2

Færdighedsmål

Eleven kan bruge kropssprog og stemme tilpasset kommunikationssituationen

Vidensmål

Eleven har viden om kropslige og retoriske virkemidler

Fase 3

Færdighedsmål

Eleven kan analysere eget og andres kropssprog

Vidensmål

Eleven har viden om sammenhæng mellem situation, kultur og kropssprog

6.

KROP OG DRAMAWORKSHOP

I denne workshop får eleverne lov til at prøve kræfter med arbejdet som skuespiller. Den er lavet ud fra de tableauer som dramatiker Neil Bartlett har indsat i historien om Oliver Twist, og som I vil se på scenen når I skal i teatret. Andre tableauer er tilføjet specifikt til workshoppen. Et tableau er et levende stillbillede, som enten fortæller noget om, hvad der er sket, eller hvad der lige om lidt kommer til at ske. Tableauerne kan altså fortælle en handling helt uden ord, og kun ved brug af krop og gestik. Tableauerne vil blive brugt som en del af opvarmningen, og senere hen kommer eleverne til at (gen)fortælle historien om Oliver Twist ved selv at lave disse tableauer som en afsluttende visning.

For at gennemføre workshoppen er det vigtigt at der er afsat tid (se varighed ved hver enkelt øvelse) og at eleverne på forhånd kender til historien om Oliver Twist. Derudover kræves der et ryddet klasselokale. Stil evt. bordene ud til siden, så der er god plads til at arbejde på gulvet (alle tableauer er beskrevet i afsnit 7).

1

Opvarmning – Fotografiøvelse

Varighed: ca. 20 min.

Formål:

Denne øvelse er en samarbejdsøvelse, som har til formål at træne eleverne i at improvisere og bruge deres kropssprog samt aflæse eget og hinandens kropssprog.

Forklaring:

Klassen deles i to grupper (A og B). A skal starte med at være publikum, og B skal agere foran publikum. Læreren samler gruppe B i den ene ende af rummet, hvor der er plads til at bevæge sig. Øvelsen går ud på, at læreren giver eleverne en overskrift, som eleverne skal lave et still-billede ud fra, som publikum kan se. Eleverne må ikke instruere hinanden hverken fysisk eller mundtligt. Når overskriften er givet, får eleverne 10 sekunder til at etablere sig i forhold til hinanden således at billedets overskrift kan ses ud fra eleverne kroppe og placering. De skal derfor se hvad hinanden laver, og tilpasse sig situationen så de sammen viser at de for eksempel befinder sig på den samme lokation. Eleverne må både være personer og ting. Når overskriften er givet vender læreren ryggen til, tæller ned fra 10, og råber FRYS ved endt nedtælling. Publikum (gruppe A) skal nu gætte hvilken overskrift der er blevet givet. Herefter bytter de to grupper, så gruppe A får overskrifter og gruppe B er publikum.

Læreren spørger ind til:

- Hvad ser publikum?
- Hvem ser publikum?
- Hvor tror I de er?
- Hvordan kan I se det?
- Kan nogen gætte overskriften på billedet?

Lad gerne grupperne lave ca. 4 billeder hver, før de bytter og gruppe A nu er publikum og B er på gulvet.

Inspiration til overskrifter:

- Leg i svømmehallen
- Hele familien danser rundt om træet juleaften
- På skøjtebanen
- Til begravelse
- Slåskamp i frikvarteret
- Høvdingebold i idræt
- På plejehjemmet
- ...find gerne selv på flere

Udvidelse af øvelse:

Formål: at træne elevernes evne til at anvende krop og stemme tilpasset en given situation, samt træne elevens evne til at følge kroppens impulser.

Ved et still-billede giver læreren nu de agerende lov til at spille i 10 sek. Opgaven lyder på: hvad vil der ske hvis vi satte billedet i bevægelse. Hvilke lyde ville der komme, hvilke handlinger vil vi se, hvilken drejning vil billedet tage? Læreren afslutter efter 10 sek. med et "Tak".

2

Arbejdet med Oliver Twist – Tableauer i vilkårlig rækkefølge

Varighed: ca. 20-40 min. alt efter antal tableauer.

Formål:

Denne øvelse har til formål at åbne historien for eleverne, og få eleverne til at åbne sig for historien. Den træner evnen til at samarbejde, evnen til at variere eget og hinandens kropssprog, samt at analysere historien om Oliver ud fra tableauerne.

Forklaring:

Øvelsen her minder om fotografiøvelsen, men nu handler billederne om Oliver Twist og nu kan publikum få lov til at modellere en større tydelighed frem i billederne, om nødvendigt.

I afsnit 7 ses beskrivelser af de tableauer, som er med i Neil Bartletts version af Oliver Twist. Læreren kan på forhånd udvælge centrale tableauer, eller anvende alle tableauer. De enkelte tableauer laves i tavs forhandling, hvor læreren læser teksten til tableauet op, hvorefter eleverne en efter en indtager en position med deres krop, så det viser det nævnte tableau. Det er igen vigtigt at eleverne kigger på hinanden i stedet for at fortælle hinanden hvad de skal gøre. Læreren gør opmærksom på, at billedet skal laves så publikum kan se – dvs. ingen rygge til publikum. Når billedet er fuldendt, spørger læreren igen publikum hvad de ser. Læreren spørger herefter ind til, hvordan man kunne gøre billedet mere tydeligt. Denne gang

må en eller flere fra publikum gå op og gøre billedet endnu tydeligere. For eksempel rette på en kropsholdning, en blikretning eller et ansigtsudtryk, som var den enkelte elev en statue der skulle formes. Efter feedback fra publikum bliver de agerende bedt om at huske deres kropsholdning, gestik og ansigtsmimik.

Læreren spørger ind til:

- Hvad ser publikum?
- Hvem ser publikum?
- Hvor tror I de er? Hvordan kan I se det?
- Hvordan har personerne på billedet det? Hvordan kan I se det?
- Kan man gøre billedet endnu tydeligere?

Eksempel:

Tableau nr. 7

TILSKUERE SAMLER SIG RUNDT OMKRING OLIVER FOR AT FÅ ET GLIMT AF DET FALDNE BARN (Oliver ligger på gulvet i retssalen, efter at være blevet jagtet for et tyveri han ikke har begået. Folk omkring ham står bøjet over ham og Mr. Brownlow rækker hånden ud for hjælpe. Oliver er bange.)

På dette billede skal vi altså se:

- en person (Oliver) liggende på gulvet og vise at han er bange (For eksempel holder han sig for øjnene / han ligger i fosterstilling / han kigger op på folk etc.)
- en ældre herre (Mr. Brownlow) som rækker ham en hjælpende hånd (For eksempel har han en stok / lidt bøjet ryg / hovedet på skrå / rækker armen helt ned til Oliver etc.)
- flere personer, der står bøjet over Oliver for at se på ham (nogle har måske armene over kors / nogle peger / nogle ser vrede ud / nogle ser medlidende ud etc.)

Udvidelse af øvelse:

Formål:

at træne eleven i at sammensætte billedet med forløb, at handle på impulser og udtrykke en bestemt handling med krop og stemme.

Som i fotografiøvelsen giver læreren nu de agerende lov til at spille i 10 sek. Opgaven lyder på: hvad sker der i historien efter dette billede? Eksemplet ovenfor: hvad gør Mr. Brownlow ved Oliver? Tager han ham med hjem, eller kommer han i fængsel? Læreren kan give eleverne hjælp til replikker, eller eleverne kan få lov selv at improvisere. Læreren afslutter efter 10 sek. med et "Tak". Prøv evt. at "spole tilbage" og spille situationen én gang til.

3

Visning – tableauerne sættes sammen til ét sammenhængende forløb.

Varighed: Øvning af tableauer 10 min. Visning og afslutning ca. 10 min.

Formål:

Denne afsluttende øvelse har til formål at øve elevernes evne til at huske situationer ved hjælp af kropssprog samt at øve eleverne i, med kroppen, at udtrykke rum, forløb og figur.

Grupperne skal nu lave en visning, hvor hver gruppe skiftes til at lave deres tableau. Eleverne får tid til at øve tableauerne, inden de vises i sammenhæng. Til visningen vises tableauerne i kronologisk rækkefølge, uden at der klappes imellem de forskellige tableauer. Når det første tableau er lavet, sætter de agerende sig ned, og næste gruppe rejser sig i stilhed og laver det næste tableau. Tableauerne holdes i 10 sek., hvorefter læreren afslutter med et "Tak".

Udvidelse af øvelse:

Formål:

at træne eleven i at sammensætte billedet med forløb, at handle på impulser og udtrykke en bestemt handling med krop og stemme tilpasse en kommunikationssituation.

Eleverne indøver de improviserede spille-scener og tilsætter disse til tableauerne. Der skal i særdeleshed øves sammenhæng mellem situation, kropssprog og stemmeføring.

Giv evt. eleverne uddrag fra manuskriptet og bed dem dramatisere scenen.

7.

TABLEAUER FRA OLIVER TWIST

1: OLIVERS DØENDE MOR, ET NYFØDT BARN, EN LÆGE, MRS CORNEY OG NOGLE ÆLDRE KVINDelige FATTIGLEMMER.

Olivers mor ligger på gulvet imens lægen måler hendes puls. Mrs. Corney kigger interesseret på det smukke moderen har om halsen. Fattiglemmerne ser til på afstand.

2: DRENGENE PÅ FATTIGHUSET BEDER FADERVOR

Drengene samles, de er tynde, vemodige og sultne. Billedet udtrykker børnenes sult og længsel. De har foldede hænder, ser op og beder fadervor imens Mrs. Corney ser til.

3: DRENGENE ER DESPERATE AF SULT OG ELENDIGHED. DE VÆLGER OLIVER SOM TALSMAND.

Oliver bliver skubbet frem af drengene bag ham. Han er bange, men modig og kigger op mod Mr. Bumble

4: BØRNEHJEMMETS/FATTIGGÅRDENS BESTYRELSE, OLIVER BEDER OM MERE MAD

Oliver står nu foran vigtige bestyrelsesmænd, som tager sig til vesten, læner sig mod stokken, står med armene over kors etc. og kigger ned på drengene, og Oliver der står forrest og beder om mere mad.

6: DEN LYSTIGE GAMLE HERRE OG HANS DRENGE

Hjemme hos Fagin. Fagin slår armene ud og hilser Oliver velkommen. Drengene ser Oliver an og griner af hans forvirring.

7: TILSKUERE SAMLER SIG RUNDT OMKRING OLIVER FOR AT FÅ ET GLIMT AF DET FALDNE BARN. MR. BROWNLOW RÆKKER UD EFTER OLIVER

Oliver ligger på gulvet i retssalen, efter at være blevet jagtet for et tyveri han ikke har begået. Folk omkring ham står bøjet over ham og Mr. Brownlow rækker hånden ud for hjælp. Oliver er bange.

8: OLIVER, MR. BROWNLOW OG ROSE

Hjemme hos Mr. Brownlow og Rose. De passer på Oliver, som ligger og sover i sin seng.

9: OLIVER OMKLAMRES AF SIN "FAMILIE" PÅ GADEN

Oliver er på vej ind med bøgerne for Mr. Brownlow, men bliver fanget af Nancy og Bill, der giver sig ud for at være Olivers familie. Folk på gaden ser til imens Nancy ser bedende på dem. Oliver forsøger at vride sig fri af Nancys greb.

10: OLIVER ER FANGET

Oliver er tilbage hos Fagin, Nancy, Bill og drengene. Denne gang er han bange. Han holder fast i de bøger Mr. Brownlow bad ham aflevere. Drengene og Fagin griner ad ham.

11: NANCY MØDES MED ROSE OG MR. BROWNLOW UNDER BOREN VED MIDNATSTID

Nancy ser sig over skulderen og frygter hun vil blive opdaget. Mr. Brownlow og Rose forsøger at få hende i tale. Dodger lurer omkring en stolpe og hører det hele.

12: BILL FLYGTER MED OLIVER SOM GIDSEL

Efter drabet på Nancy flygter Bill over tagene med Oliver efter sig. Folk står samlet på gaden og peger skrækslagne op på Bill og den uskyldige dreng.

13: OLIVER SER FAGIN I FÆNGSLET

Fagin er blevet fanget og fængslet. Han sidder krumbøjet i sin celle. En politibetjent holder vagt imens Mr. Brownlow viser Oliver hvilken mand Fagin er.

14: OLIVER ER FORENET MED SIN FAMILIE

Til slut ser vi Oliver være i gode hænder igen – hjemme hos Mr. Brownlow og Rose. De står sammen som én kærlig familie. Familien Oliver har manglet.

8.

UDDRAG FRA STYKKET

SCENE 2

OLIVER TWISTS OPVÆKST, OPLÆRING OG PLEJE.

(MR. BUMBLE kommer ind. ENSEMBLET er blevet til fattighusdrenge. Et skilt sættes op med tallet 10. MR. BUMBLE læser højt for publikum som om han underviste en flok dumme børn, som han slår med stokken når de begår fejl.)

MR. BUMBLE:

Ti, en, to, tre, fire, fem, seks, syv, otte, ni ... ti!
Han er allerede ti år. Ikke fordi han ved det selv.

MRS. CORNEY:

Drengen er sinke.

MR. BUMBLE:

Og svagelig, Mrs. Corney, stædig og svagelig.

MRS. CORNEY:

Tja, Mr. Bumble, det er hårdt for os der står med ansvaret at se de små lide for øjnene af os. De bliver syge, de brænder sig, de skolder sig ihjel når der er storvask ... men jeg siger nu altid, at selv om de hverken har far eller mor, så er de pæne i tøjet, de er renvaskede, de beder aftenbøn for os der giver dem mad, og syv en halv pence om ugen per hoved er rigelige kostpenge til et barn ...

MR. BUMBLE:

Og trods den, lad mig sige overdådige, ja rent ud sagt overmenneskelige indsats fra dette sogns side, Mrs. Corney, har vi ikke været i stand til at finde frem til hans mors omstændigheder, navn eller stilling.

MRS. CORNEY:

Hvordan har han så fået et navn?

MR. BUMBLE:

Det har jeg opfundet.

MRS. CORNEY:

Har De, Mr. Bumble? Hvor er De dog en lærd mand.

MR. BUMBLE:

Ja, Mrs. Corney. Jeg navngiver mine hittebørn i analalfabetisk orden. Den før ham var en Swubble, den der kom efter var en Unwin, så kom en Vilkins, men denne her var en T. Twist, Mrs. Corney. Oliver Twist.

MRS. CORNEY:

Hmm!

(OLIVER bliver synlig)

ENSEMBLET:
Oliver. Twist.

MR. BUMBLE:
Oliver Twist. Et uartigt hittebarn som ingen kan holde af.

DODGER:
"Sult og vanrøgt er gode igangsættere, hvis man vil opnå gråd, men naturen havde plantet en god, robust modstandskraft i Olivers bryst. Der var rigelig plads til den, takket være husets sparsomme kost."

(MR. BUMBLE hamrer sin stok i gulvet.)

TABLEAU
DRENGENE BEDER FADERVOR.

DRENGENE:
Fader vor, du som er i himlen ...

MRS. CORNEY:
Vi bønfaller dig om at gøre os gode, beskedne og artige,
og fri os fra alle madglædens synder. Amen.

DRENGENE: (synger)
Amen.

(Endnu et dunk i gulvet fra MR. BUMBLEs stok.. Det er spisetid. Lyd af skeer der skraber skåle, derefter stilhed.)

OLIVER:
Undskyld. Undskyld. Jeg vil gerne have mere.

(MR. BUMBLE stirrer lamslået på ham; MRS. CORNEY er rystet, DRENGENE er skrækslagne.)

MR. BUMBLE:
Hva'?

OLIVER:
Jeg vil gerne have mere.

DODGER:
Mr. Bumble var en tyk, rødmosset mand, men han blev meget bleg. Mrs. Corney var lammet af forbavselse, drengene af skræk.

TABLEAU
FATTIGHUSETS BESTYRELSE.

MR. BUMBLE:
De herrer må undskylde. Oliver Twist har bedt om mere mad.

BESTYRELSESFORMANDEN:
Mere?!

BESTYRELSESMEDLEM 1:
Jeg går ud fra at han véd han er hittebarn?

MR. BUMBLE:
Det ved han.

BESTYRELSESMEDLEM 2:
Og han véd at han hverken har far eller mor?

BESTYRELSESFORMANDEN:
Den dreng ender i galgen.

HELE BESTYRELSEN:
Hør, hør!

BESTYRELSESFORMANDEN:
Jeg ved at den dreng ender i galgen.

HELE BESTYRELSEN:
I galgen!

HELE BESTYRELSEN:
(tager parykkerne af; synger det næste i kor a cappella.)

MON STYKKET VIL ENDE SÅ GRUSOMT OG TRIST?
MON SOLEN VIL SKINNE PÅ OLIVER TWIST?
VI VISER HANS SKÆBNE FRA FØRST TIL SIDST

(HELE BESTYRELSEN tilbage i rollerne.)

BESTYRELSESFORMANDEN:
Mr. Bumble!

MR. BUMBLE:
Hr. formand! (MR. BUMBLE svinger sin stok forventningsfuldt.)

BESTYRELSESFORMANDEN:
Hæng plakaten op!

MR. BUMBLE:
Skal ske!

(BESTYRELSEN går mumlende ud. En plakat med kæmpebogstaver klæbes op på Fattighusets port:)

EN BELØNNING PÅ FEM PUND.
GIVES TIL ENHVER DER VIL BEFRI SOGNET
FOR OLIVER TWIST.

MR. BUMBLE: (Læser højt)
Fem pund. Oliver Twist.
Oliver!

OLIVER:
Ja, MR. Bumble?

MR. BUMBLE:
Disse rare og godgørende herrer er dine forældre, Oliver, da du ikke selv har nogen, da du er et uartig
fattighusbarn som ingen kan holde af ... (Svinger med stokken)
vil de afsætte dig, skaffe dig en plads i samfundet, og gøre dig til et mandfolk.
(Svinger med stokken.)

(Fremviser barnet for publikum i salen.)

MR. BUMBLE:
Fem pund! Et sogne-plejebarn. Oliver Twist. Kan det ikke friste? Et afgørende øjeblik i drengens skæbne,
mine herrer, buk for de fine herrer, Oliver – Oliver ... ikke græde. Det er meget dumt. Se glad ud. Glad! Nå!
Nå! Af alle utaknemmelige drenge –

(MR. BUMBLE overdøves af -)

9.

UDDRAG FRA STYKKET

- PÅ ENGELSK

SCENE TWO

OLIVER TWIST'S GROWTH, EDUCATION AND BOARD

Enter MR BUMBLE. The action of transforming from INMATES back into COMPANY indicates the workhouse routine, the preparations for daily feeding time of the workhouse boys, a table, bowls, gruel etc. During all this;

MRS CORNEY

1,2, 3, 4, ,5, 6,7,8,9...10!!!

MR BUMBLE

Ten years old already. Not that he knows he is.

MRS CORNEY busy with the preparations

The boy's a fool.

MR BUMBLE

And sickly, Mrs Corney, obstinately sickly.

MRS CORNEY

Well Mr Bumble hard as it is for us has charge of them to see the little ones suffer before our very eyes, they will sicken.... they get themselves smothered, they fall into the fire, they get themselves scalded to death when there's a washing.....Still, I always say, they may have no father and no mother but they're neat , they're clean, they says prayers every night for the people who feeds them, and sevenpence half-penny per head per week is a good round diet for any child..

MR BUMBLE

And notwithstanding the most superlative, and, I may say, supernatural exertions on the part of this parish Mrs Corney, we have never been able to discover his mother's settlement, name, or condition.

MRS CORNEY

How comes he to have any name at all, then.

MR BUMBLE

I invented it.

MRS CORNEY

You, Mr Bumble ?What a literary character you are.

MR BUMBLE

I, Mrs Corney. I name my fondlings in alphabetical order. The last was a Swubble, the next as came was a Unwin, the next Vilkins, but this was a T. Twist, Mrs Bumble. Oliver Twist.

MRS CORNEY

Hmph!

OLIVER is discovered or revealed. A small, pale figure.

THE COMPANY

Oliver. Twist.

MR BUMBLE

Oliver Twist. A naughty orphan, which nobody can't love.

The Company transform themselves into the other workhouse boys.

"THE DODGER"

Hunger and ill-useage are great assistants if you want to cry; but Nature had implanted a good, sturdy spirit in Oliver's breast. It had had plenty of room to expand, thanks to the spare diet of the establishment.

MR BUMBLE raps on the floor with his staff.

TABLEAU

The Boys sing Grace

BOYS

Our Father

Which art in heaven-

MRS CORNEY

We humbly entreat you to be made good, virtuous, and obedient, and to be guarded from all the sins and vices of appetite. Amen.

BOYS sing

Amen

A second rap on the floor from MR BUMBLE ; it is feeding time. A desperate scraping of bowls with spoon, followed by silence. In this silence, a Crescendo ; TABLEAU of the boys "desperate with hunger and reckless with misery".

OLIVER

Please. Please, Sir, I want some more.

MR BUMBLE

What ?

OLIVER

Please, sir, I want some more.

MRS CORNEY screams in horror. There is a general start. Manic rearrangement into a new

TABLEAU

Of The Workhouse Board;

Mr. Bumble was a fat, healthy man; but he turned very pale. Mrs. Corney was paralysed with wonder ; the boys, with fear.

“THE DODGER” Horror was depicted on every countenance.

Then;

MR BUMBLE

I beg your pardon gentlemen .Oliver Twist has asked for more !

THE CHAIRMAN OF THE BOARD

For more !!

BOARDMEMBER

He does know he’s an orphan, I suppose ?

MR BUMBLE

He does.

BOARDMEMBER

Knows he’s got no father or mother ?

THE CHAIRMAN OF THE BOARD

That boy will be hung .(BOARD ;Hear hear !!) I know that boy will be hung .

THE BOARD

Hung !

THE BOARD, removing their wigs, sing the next a capella CHORUS

Whether the life of Oliver Twist has this violent termination or no..

It is our purpose, tonight, – eventually – to show;

.THE CHAIRMAN OF THE BOARD

Mr Bumble !

THE BOARD go back into character

MR BUMBLE

Sir !

THE CHAIRMAN OF THE BOARD

Post the bill !!

MR BUMBLE

I will Sir !!

A BILL in Roman capitals of a gigantic size is pasted up outside the workhouse gate, announcing

A reward of FIVE POUNDS To anybody who will take Oliver Twist off the hands of this Parish

MR BUMBLE

Oliver!

OLIVER Sir.

MR BUMBLE

Oliver, the kind and blessed gentlemen which is so many parents to you, Oliver, you having not one of your own, being a naughty orphan which nobody can't love, are a going to prentice you and set you up in life, and make a man of you.

Exhibiting the child to the audience, and attempting to raise a bid from the audience; MR BUMBLE Five pounds;

MRS CORNEY

Five Pounds.

MR BUMBLE

A Parochial Prentiss.

MRS CORNEY

A Parochial Prentiss.

MR BUMBLE

Oliver Twist;

MRS CORNEY

Oliver Twist.

MR BUMBLE

Anybody?

MRS CORNEY

Anybody.....

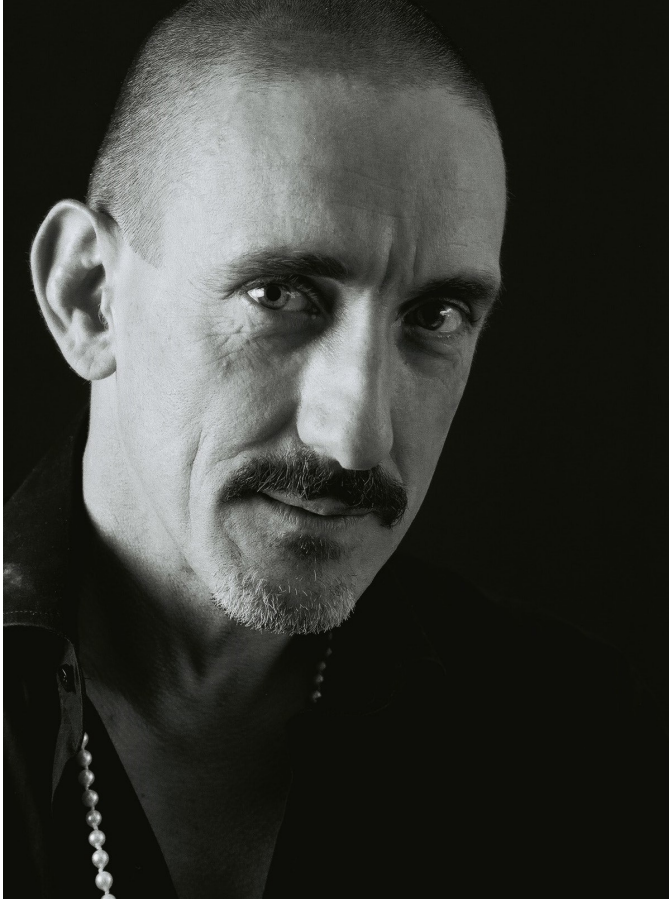
Five Pounds. Five pounds a Parochial Prentiss. Anybody..

Come now gentlemen – a critical moment of the boy's fate gentlemen - bow to the gentlemen Oliver –; Oliver... Don't cry. That's a very foolish action sir. Look happy. Happy! Well! Well! – Of all the ungrate-fullest-

MR BUMBLE is drowned out by -

10.

DRAMATIKER NEIL BARTLETT

Neil Bartlett har dramatiseret denne teaterversion af Charles Dickens historie om Oliver Twist.

Neil Bartlett har arbejdet med teater siden 1982 og er en af Englands mest fremtrædende forfattere og instruktører. Hans dramatiseringer og oversættelser af forfattere som Camus, Dickens, Dumas, Genet, Kleist, Labiche, Marivaux, Molière, Racine og Wilde har været spillet over hele verden blandt andet på The Royal Shakespeare Company, The National Theatre (London), the Bristol Old Vic, the Glasgow Citizens Theatre, The Manchester Royal Exchange, the Abbey (Dublin), the ART (Boston) og the Arena (Washington).

Hans seneste teaterprojekter er et samarbejde med Edinburgh International Festival (Benjamin Britzens opera OWEN WINGRAVE), Holland Festivalen (Hans stykke STELLA om en 1900 tals transvestits død) og Arcola Teatret i London (med en højt berømt ny dramatisering af Albert Camus' PESTEN). Læs mere om Neils Bartletts arbejde på www.neil-bartlett.com

11.

PRAKTISK GUIDE TIL ODENSE TEATER

FORBERED JER

Tal med dine elever om, hvad I skal opleve. Hvad er et teater. Hvad må man i et teater? Hvad må man ikke? Fortæl om forestillingen og vær selv forberedt på, hvad der skal ske. Eleverne er dit ansvar også inde i teatret. Print oversigten over dine elevers pladser på forhånd, så du ved, hvor I skal sidde. Sæt dig sammen med dine elever, og tag dig også af dem i pausen.

KOM I GOD TID OG HJÆLP DINE ELEVER

Sørg for at komme i god tid. Når klokken ringer, skal I have fundet jeres plads. Forestillingen begynder præcist og dørene bliver lukket, når forestillingen går i gang. Hvis I kommer for sent, kan I ikke regne med at komme ind.

VIS HENSYN

Teater er en oplevelse, som du har sammen med mange andre mennesker. Undgå at tale højt og sluk for mobilen. Mobilen skal slukkes helt, da eden ellers kan forstyrre både de andre tilskuere samt skuespillerne på scenen. Sørg for, at dine elever ovestår toiletbesøg inden forestillingen går i gang. I skulle jo nødtigt gå glip af noget.

HVOR SKAL VI HÆNGE VORES OVERTØJ?

Tasker og overtøj skal hænges i garderoben. Piccolinerne holder øje med tøjet under forestillingen, men garderoben er på eget ansvar.

SKAL MAN OPFØRE SIG PÅ EN BESTEMT MÅDE I TEATRET?

Teater er et samspil mellem scene og publikum. Det foregår live lige foran dine øjne. Det er levende mennesker, der spiller for levende mennesker. Publikum er med til at skabe den rette stemning i rummet, så I må gerne klappe, grine eller græde, det bliver forestillingen kun bedre af.

Fotografering er IKKE tilladt i salen.

MÅ VI SPISE OG DRIKKE I TEATRET?

Madpakker, medbragte drikkevarer og chipsposer må ikke spises i salen.

Slik må gerne medbringes (brug knitrefri poser). Når I forlader jeres pladser, skal I fjerne eventuelt affald og slå sædet op, så alle kan komme ud.

*Teater er levende mennesker, der spiller
for levende mennesker.*

12.

SKOLER OG GYMNASIER I ODENSE TEATER

UNDERVISNINGSMATERIALER

Odense Teater producerer undervisningsmateriale til flere af sæsonens forestillinger. Find materialerne på odenseteater.dk/skoler under menupunktet undervisningsmaterialer.

Du kan finde materialer til

OLIVER TWIST
INTET
FORBRÆNDT
MACBETH

BILLETREFUSION

ODENSE KOMMUNE

Fra sæson 2016/2017 administrerer Odense Teater en særlig pulje stillet til rådighed af Odense kommune. Du søger om refusion på samme formular som du bestiller billetter.

ØVRIGE KOMMUNER

I mange kommuner ydes der billettilskud til skolers teateroplevelser med børn under 15 år. Kontakt din kommune for at høre nærmere.

TRANSPORTREFUSION

Du kan søge om midler til at få dækket 50% af skolens transportudgifter udover en egenbetaling på 15 kr. pr. elev. Midlerne søges hos Odense Teater.

Læs nærmere på odenseteater.dk under menupunktet SKOLER > Refusion.

ARRANGEMENTER I FORBINDELSE MED TEATERBESØGET

MØD EN SKUESPILLER

Mød en af de medvirkende skuespillere før eller efter forestillingen (som regel efter ved skoleforestillinger). Hør om arbejdet med forestillingen og om at være skuespiller.

Mødet er tænkt som en dialog, så det er vigtigt at du og dine elever har forberedt spørgsmål. Det er en fordel at have læst om stykket og eventuelt arbejdet med undervisningsmaterialet. Skuespillermøderne er gratis.

For booking af skuespillermøder kontakt Line Hede Simonsen på line@odenseteater.dk

RUNDVISNINGER

Hvordan bliver et teaterstykke til? Hvem arbejder på et teater? Hvor prøver skuespillerne? Og hvem syr kostumerne?

Kom med bag tæppet på Odense Teater på en rundvisning. Rundvisninger er gratis, hvis I skal i teatret, ellers koster de 300 kr.

For booking af rundvisning kontakt Peter Whitmarsh på pw@odenseteater.dk

KONTAKT

For nærmere information og spørgsmål kontakt skolekoordinator Line Hede Simonsen line@odenseteater.dk eller på telefon 63139253

NYHEDSBREV FOR UNDERVISERE

Følg med i hvad der sker på Odense Teater for undervisere og skoler i vores nyhedsbrev for undervisere. Tilmeld dig på odenseteater.dk/skoler